

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

„Jön a muszka!”

Kolozsvár, február 6.

„A keleti kérdés oly fenyegető, hogy minden nap háborútól tarthatunk.” Ezzel a szenzációs kijelentéssel indokolta Andrássy Gyula gróf a katonai javaslatok szükségességét s az unjonjutalek felemelésének sürgető voltát tegnap tartott országgyűlési beszédében.

Már annyira kifogytak tehát az érvekből a kormányt támogató gyászmagyarok, hogy az ördög ijesztő képének falrafestésétől sem riadnak vissza, csakhogy ismét beugrassák a magyar nemzetet az újabb áldozatok elvállalására.

Hiszen nem az ijeszt meg bennünket, hogy még a közmondástól sem félnek odaát s ríktó színekkel festik az ördög képeit, de az esik rosszul nekünk, hogy a festő szerepére Andrássy Gyula gróf vállalkozott, a nagy Andrássy fia, egy magyar mágnás — ki talán miniszterelnök akar lenni.

Csak az kedvetlenit el bennünket, hogy közéletünk annyira sülyedhetett, hogy a ki előbbre akar haladni, a ki a politikai életben érvényesülni óhajt, előbb hatalmas lökésekkel maga előtt a hatalom szekerét kell, hogy tologassa s conduit-listáját szepítgesse.

És fáj nekünk nagyon az, hogy az osztrák kívánságokkal szemben éppen azok, kik hivatva lennének vagyonuknál, társadalmi előkelőségüknel s már születésükkel nyert egyéb előnyeiknél fogva ez árva nemzet érdekeit védelmezni, éppen azok állanak elemeink között az első sorban, küzdve azért, hogy a magyar nemzet ismét és mindig legyőzőssék.

Erre a célra minden fegyver alkalmas nekik. Ha tárgyalagos indokokkal nem rendelkeznek, jó a fenyegetés is, sőt olykor-olykor az ellenfél gyanúsítása is hasznos lehet.

A király iránt érzett hagyományos szeretetünk is igen alkalmas arra, hogy erre hivatkozzanak a kormány szónokai, midőn olyant követelnek tőlünk, a mi nem kedves a Magyaroknak. A király kívánta, a király óhajta — mondják a korona buzgó tanácsosai, — mert is-

merik népünket s jól tudják azt, hogy királyáért minden áldozatra kész.

De a magyar nemzet kezd öntudatra ébredezni. Kezdi belátni már, hogy a mit kormányunk tanácsosai e nemzettel cselekszenek, azt nem a király, nem a legelső magyar ember óhajta áldozatkész magyar népétől, hanem arra nekik van szükségük csupán. Parancsoló szükség ez reájuk nézve, kik a hatalomért élnek. Elkerülhetetlen érdek, mert a hatalommal halnak is.

Hiszen Andrássy beszédénél erre eklatansabb példa nem is kell. Jól emlékezünk még a trónbeszédre, melyre királyunk első sorban is a külállamokkal szemben fennálló minden irányban barátságos viszonyunkat hangsúlyozta s ma már Andrássy szerint *„a keleti kérdés oly fenyegető, hogy minden nap háborútól tarthatunk s Oroszország aspirációi is ellentétben állanak érdekeinkkel.”* Lám — lám. Tehát Andrássy Gyula gróf jobban van informálva külpolitikai helyzetünkről, mint a a külügyminiszter, a kinek előterjesztése bizonyosan alapul szolgált a trónbeszéd szövegezésére. Sőt úgy látszik, jobban ismeri a helyzetet, mint a magyar miniszterelnök is, ki erről még egy kukkot sem árult el a nemzetnek, melyet pedig első sorban érdekelnének az ily bonyodalmak.

Vagy pedig — és ezt hiszszük leginkább — szó sem lehet komolyan ezekről az állítólagos »bonyodalmakról« csak indokolás kellett a nemes grófnak, csak egy bombaztra volt szüksége, hogy szavazatát megtámaszthassa vele. Nos tehát! Mi sietünk kijelenteni, hogy ez ugyan gyöngé támaszték, sőt hazafiatlan is. Gyöngé, mert senki sem hiszi el. De hazafiatlan, mert alapjában nagyon alkalmas arra, hogy a mi még nincs meg, azt esetleg megteremtse.

Furcsa egy hazafiság az, ha ország-világnak azzal áll elő egy valaki, aki magyarnak tartja magát: hogy a magyar nemzet gyöngé, a magyar fél az oroszról, erősítse magát, különben eltiporja a muszka. Ez az ijesztgetés arra lehetne alkalmas, hogy az ellenséget felbá-

torítsa, az esetleg gyengét pedig még gyengébbé tegye.

De az ellenzék nem állhat kötélnék.

Az ellenzék ismeri a magyar népet s jó példát látott nem régi-ben a hazaszerető burok véres küzdelmei közepette. Megtanulta azt, hogy a háboruban nem mindig a szám, a türelő győz, hanem győz az a fél, a hol a hazaszeretet, a lelkesedés lobogó lángja hatotta át a küzdő feleket. A magyar katona még mindig megállotta helyét a küzdőtérén, ha olyanért harcolt, a mihez a szeretet nemesérzése fűzte, a miért lelkesedni tudott s ha azok vezették őt, akit ő megértettek és szerettek és aki őket is megértette és szeretni tudta.

A magyar nemzetnek az a jellemvonása indokolja tehát azt, hogy az ellenzék nem tághat attól a követeléstől, hogy véreinket magyar hadseregben, magyar zászló alatt magyar tisztnek, magyar vezényszóval vezessék s ha ez meg lesz, — mert kell, hogy meglegyen — jöhet a muszka, vagy akárki és akármennyi más ellenség, a magyar vért is feltudja áldozni a magyar hazáért és magyar királyért. És akkor győzni is fog, mert a magyar soha sem feledi el azt, hogy a magyar név becsületéért küzd.

Sz.

— **A tisztviselők fizetésrendezése.** Nessi Pál a Ház szerdai ülésén meginterpellálta a pénzügyminisztert a tisztviselői fizetésrendezések dolgában. A miniszter az interpellációra nem választott. Mint most a B. H. értesül, a rendezés foganatosítása küszöbön áll. A pénzügyminiszter a minden oldalról fölmerült kívánságok alapján eredeti tervezetét teljesen átdolgozta s a fizetésrendezésről új javaslatot készített. A munka immár teljesen elkészült s úgy tudjuk, tegnap foglalkozott vele a minisztertanács.

Egyik legjelentősebb változása a javaslatnak a IX. rangosztály fizetésének méltányosabb rendezésében mutatkozik.

A régebbi tervezet szerint a IX. rangosztály három fokozatában az új fizetés ekképp alakult volna: Alapfizetés 2600 korona; azután fokozatonként 2800 korona és 3000 korona.

Az új javaslat szerint a három fokozat javadalmazása: 2600—2900—3200 korona.

Ugy hírlik, hogy a tisztviselők a fölmelt fizetést a múlt november elsejétől visszamenőleg fogják megkapni. S úgy vagyunk értesülve, hogy a pénzügyminiszter a legközelebbi szombaton, február 7-én, fogja a törvényhozás elé terjeszteni a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslatot.

— **Négy mandátum.** A miniszterelnök előszobájában valószínűleg ismét nagy tolongások vannak. Négy mandátum írsedett meg, azokat ki kell osztani. A négy mandátum: a nyitrai, az új-bányai, a naszöldi, melyek lemondás és a magyarcsékei, a mely halálózás következtében üresedett meg. Az időközi mandátumok régebben, olyan politikai férfiaknak jutottak, kik valami véletlen folytán, kimaradtak az általános választásoknál és a kiknek benn kellett lenni a parlamentben. Ma már ez is megváltozott: Ma politikai borraalóként osztogatja a kormány a megüresedett mandátumokat, esetleg „gügesint” ellenzéki férfiaknak, mint az Kaas Ivor esetében történik. Mivel pedig ilyen »ellenzéki« férfiak még vannak sokan: ezért nagy a tolongás a miniszterelnöki előszobában, a négy megüresedett mandátumért.

A tudóvsz elleni védekezés kérdése.

Kolozsvár, február 5.

(T) Kolozsvár szab. kir. város tanácsa úgy látszik egy egyszerű dícsérő szokást akar meghonosítani, hogy fontosabb kérdések tárgyalásai előtt, a törv. hat. bizottság tagjainak küldi a szakértők betérjesztett véleményét s ez által alkalmat nyújt, hogy — a kikeredél — tanulmányozzák a kérdést, nehogy a közgyűlésen csak ad hoc előadva, tájékozatlanok legyenek. Megküldötte ugyanis a törv. hat. bizottság tagjainak dr. Bartha János városi tisztí főorvos szakértői és véleményes jelentését, melyet a tisztí főorvos Győr szab. kir. város átiratára a tudóvsz elleni védekezés tárgyalás, a v. tanács újján a törvényhatósághoz betérjesztett.

Tisztí főorvosunk alaposan tanulmányozta a kérdést s statisztikai adatokkal is jól felszerelt véleményes jelentésében sok hasznos, megmondandó és alapos megfigyelést tanúsító dolgokat tár elénk; majd a közgyűlés által elfogadandó javaslatát 10 pontban foglalja össze.

A tudóvszról általában szólni itt nem volna hely és csakis az arra hivatottak tárgyalhatják mint betegség behatáiban, de ki a dolog iránt érdeklődik, bő magyarázatot kaphat, ha betérjeszt a betegség leírására nézve annak irodalmi tárgyalásait. A sok hasznos irat között ajánlatos dr. Genesich Gusztáv e. m. tanár „A tuberkulózis viszonya az iskolához” című, külön nyomtatásban is megjelent, sok tanulmányra való fizetésnek olvasása; melyben a képzett orvos mellett jöleső világításban jelenik meg a nemes gyermekbarát is.

nyos lettem minden iránt. Bujdosásom alatt, hogy mennyit tapasztaltam, szenvedtem s küzdöttem a befővő falat kenyérért, arról jobb ha hallgatom, mert az téged kedves ifjú barátom csak elszomorítana.

Minél nehezebb volt életfentartási küzdelmem a sorssal, annál mélyebb gyökereket vert szivemben az embergyűlölet. Sőt napok, ketszbejező éjszakák, nem is szeretek reátok gondolni! A honvágy is epesztett s őt én mulva visszatértem hazámba. Nem óhajtottam már egyebet, csak egy csöndes árt, egy békés nyugvóhelyet faradt testemnek a haza földjében.

Egy szerencsés véletlen azonban e városban egy nagy kereskedő háznál ehhez az álláshoz juttatott, a melyben jelenleg is vagyok.

Üzlettársaim a külön névvel tiszteltetek meg, mert minden közéletét visszatartottam s kerültem a társaságot. Öreg gazdasszonyommal laktam egyedül e külvárosi félreeső házacszkában, mely pusztán áll e nagy kiterjedésű kert közepén. Ha este nékint az üzletből hazatértem, nem üdvözölt más, mint egyedüli jó barátaim: a kőnyvek.

Néhány év csöndben és egyformaságban telt el. Megtanultam lemondani. De egyszer csak jött egy fénylő napsugár, hogy bearányozza sötét életemet.

Egy alkalommal főnököm érdekében, üzleti utazást kellett tennem s amire egy falusi vendéglő szegényes szobáskájába léptem, — sok lármázó parasztot találtam ott egybegyűlve. Asszonyok és gyermekek élénk taglejtéssel csoportosultak a fogadás s egy körülbelül 10—12 éves lányka körül, ki sirva állott a szoba közepén. Hamarosan megtudtam aztán a síró gyermek történetét:

Egy vándor komédiás halt meg ott a

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

A tisztí főorvos véleményes jelentésében és indokolt javaslatában ha van is olyan, a mi kivihető, de utját állja a non possumus. S így mindaddig annak a mi jó is, kivitele boldog óhajlás marad, míg az állam és társadalom kezét fogja, a legnagyobb eréllyel, legalább a szükségesnek megteremtéséhez hozzá nem fognak.

Hogy az utcák porának veszélyességét kikerülhessük, azt csak a Mindenható segítségével érhetjük el, ki reabocsát a városra gyakraiban jókora záporosót; a mi buzgalomtól bizony szabadon táncolhat éjjelnappal a por a levegőben.

A portöröl ruhák tartalmának a szél szárnyaira bocsátását nem akadályozza meg a mi indolenciánk; mivel nálunk senki sem fog fáradságot venni magának, hogy a tettest feljelenítse. Minden ház elé rendőrt állítani pedig kész lehetetlenség. És itt szabad legyen kérdenem: miért maradt ki a tisztí főorvos megfigyeléséből, azon egyik legnagyobb visszaélés, mely a házi szemét kihordásánál naponként szemléltető? Van-e undorítóbb valami, mint mikor reggel 7—8 óra között az utcán járva, a házak kapui elé gazdátlanul vannak kirakva a szemetes koszira szánt tartalmu edények? Ha ki-űritetnek is, még órákig üresen és piszkosan kőnn hagyatnak. Ezeket már a rendőröknek kellene szemmel tartani s a tetteseket kipihatólva, a rendőrkapitányságnak feltétlenül meg kellene büntetni.

A női uszályok rendőrigleg le nem nyiszlathatók s a divat az ő magaslatán, bármily áldozatot követel is egészségben és életben, meg nem ingatható.

Az utcai köpködés eltűlése csak papiros fogyasztásra ad alkalmat, de soha célra nem vezethet.

Egyik pont, eltiltani a magyart a szalonna evéstől: forradalmat idéz elő. Ha ezt elakarunk érní, a hentes-boltokban csak főt szalonnát lehetne árusítani; Szamosújvár pedig csödült mondana, ha a „császár-hus” ősi hírneve problematikussá tétetnék. Annál is inkább kétes értékű lenne az ilyen intézkedés, mivel a tudós doktorok azon is hajba kaptak, hogy az állati tudóvsz átvihető-e az emberre? Egy tinta-océán és egy papiros chimborasszó sem lesz elég e két vélemény összhangbahoatalára.

Két kérdés dominál e tárgyan: kevesíteni a megbetegedéseket és óvakodni a fertőzéstől; a már többé-kevésbé kifejlett betegségekben szenvedőt — ha lehet — meggyógyítani, vagy baját enyhíteni és életét meghosszabbítani. Mindkettő nemes, humánus gondolat, s ha csak részben is, elősegíthetjük ezt, már áldásos munkát végeztünk.

Az elsőre nézve mintha kezünk kötve volna, egyedül a felvilágosítás, előadások s olvasmányok azok, melyekkel valamelyes célt érhetünk el. Itt tehát már a törvényhatóságnak áldásos a feladata, ha népiesen írott füzeteket ingyen bocsát a nép rendelkezésére. Követendő példa erte a dán orvosi egyesület, mely már 1901-ben megíratta a tudóbajosok házi kezelésének sza-

TÁRCA.

Egy agglegény emlékirataiból.

Fordította: Kardossné-Szabó Amál.

A st...i ódon toronyban éppen most üti az éjfélt. Sok-sok ideig álltam még alakomnál merengve tekintettem a st...i temetőre. A teljes holdfény által megvilágított sírok és kereszték bizalmasan, hívogatólag látszottak felém intgetni. Ott, ott amahantok alatt szunnyadtok s porladotok már régen én kedveseim, kiket e földön szerettem: drága Auréom s Evelinám!

Messze-tűnt ifjúságom boldog, vig napjait atyáddal éltem át s hányszor lettem azóta ismét ifjúvá veled, szeretett Auréom egyetlen fia, veled, ha olykor-olykor elbeszélgettem az elmúlt szép időről.

Ma is, Arthurom, egy estét, egy egész estét gondtalan ifjúságodnak ajándékoztam neked, a magános, mogorra öregnek; midőn lársaid talán zajos örömben mulatoznak nálad nélkül. Te, az életvidám ifjú, lelki-teszt barátja vagy szívernem. Midőn terveidről, ifjú szerelem boldogságáról beszéllek neked, nem is képezel, hogy felmelegítéd lángoló tekintetteddel szívemet!

Valaha, régen, én is így hervultam, bálványt bálványra emeltem. Minden rég elszállt, rég lefűt minden.

Magam maradtam árván egyedül. Két-szeresen árván, mert az öregségnek már reményei nincsenek.

Több ízben kérdéd Arthurom, miért maradtam agglegény s én mindig tréfával feleltem. Nem sejtéd, hogy e kérdéssel felszaggatád a mult fájó sebeit.

Mint egyetlen barátom fia, te vagy az utolsó káposz, mely még engem e setét, vigasztalan élethez csatol; megakaram írni számodra, e zaklatott, fájó szív történetét; midőn e sorokat olvasni fogod; én is — minden földi szenvedéstől megszabadultam — odaát nyugszom majd a st...i temetőben Atyád és Evelinám oldala mellett. Tudom, te megértesz engem, s ejtesz egy pár könnyet sirhalmomra.

* * *

Messze-messze innen, hatalmas bércektől környezett barátságos völgyben van a ház, az atyai ház, a hol születtem.

Ott, arra a bércek között már mint gyermek szívtem lelkembe a szabadságszeretet, mely nekem oly sok szenvedést okozott s a melyet mégis nélkülözniöm kellett életem történetében. Volt ott egy pajtásom, egy mindennapi játszótársam, kivel később is hű barátok maradtunk: a jó, a drága Aurél, a te megboldogult édes Atyád.

Mikor a gyermekcipőből kinőtünk, bevitték bennünket kedvűnk ellenére — a székvárosba iskoláztatni, csak a szünidők alatt vizsgálatódtunk meg, melyet ismét együtt tölthetünk. Ilyen alkalommal, mekkora bével s minő elragadtatással üdvözölték a bérceket s kedves kis falunkat!

Végre bevégeztük iskoláinkat. Jó kedvvel, sok reménnyel s lelkesülten mentünk magasabb tanulmányaink folytatására. Jánába, az egyetemre, hol csakhamar magával ragadtott bennünket a zajos, vig diákélet. Azután jött az első édes szerelem, mámorító ábrándjaival. Szerettem Mari, egyik tanárom bájos nővérét s viszont szerettem. Hol volt akkor nálam boldogabb halandó?

Azonban nemsokára durva kéz szakított ki boldogságomból. Abban az időben

a mi egyetemünk volt az egyedüli, ahol egy egyesített Némethonról, népjogokról, népszabadságról mertek ábrándozni, sőt beszélni és írni is. Politikai egyesületet alakítottunk, titkos összejöveteleket tartottunk. Az általános lelkesedéstől elragadtatva, én is irtam egy költeményt, egy „szabadság-dalt”, melyet számos példányban terjesztetünk s összejöveteleinken énekeltünk. Aurél, a te atyád, többször figyelmeztetett s óvatosságra intett. Komoly megfontolással előtérbe tudta a következményeket. A forrongó Jénát azonnal felcselerte a csöndes, nyugodt Göttingával s kényszerített engem is a távozásra, de — a szerelem visszatartóztatott.

Egy késő este, mikor éppen Maritól jöttem egész menyországgal szívémben, — fogságba hurcoltak. Rövid per után, — mert ama dal szerzőségét nem tagadhattam el, vagy talán nem is akartam, — elítéltek mint felségseretőt és pártütőt tíz évi fegyházra. Kegyelmi uton átváltoztatták az ítélet ugyanannyi várfogságra.

Kiszabadulásom után, szüleimet már nem találtam életben; kevés birtokukat fiavrem vette át. Az én fiavrem nem tűrhette, hogy a „népizgató” csak egy éjet is tölthessen vele egy fedél alatt.

Aurélról megtudtam, hogy tehetsége fényes jogi pályát nyitott számára. Mari évek óta boldog felesége egy tanárnak. Az elbocsátott fegyencnek sem bátorsága, sem bizalma nem volt többé a közéletre.

A tíz évi fogság ridog bölcselkedővé tett. Oly nézetekkel, mint amaz időben én a világot, az embereket s az életet tekinttem; nem lehettem más, mint pesszi mista lettem.

Bucsat mondvá hazámnak, idegen földre vándoroltam, nem vivén egyebet magammal, szétroncsolt szívemmel; köz-

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon levő és 37 év óta fennálló Régeni György-féle épület-üveges, üveg- és porcellán-üzletet folyó évi január 1-ével átvettük és azt újonnan berendezve Régeni György Utóda. KERKES TESTVEREK czég alatt tovább folytatjuk.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására hozzuk, egyben kérjük, hogy azon pártfogással és bizalommal, amellyel elődünket kitüntette, minket is támogatni kegyeskedjék. 2—4

bályaikat és azt 100 ezer példányban saját költségén kinyomatva, ingyen osztogatja.

A másik csakis népszanatóriumok által volna elérhető. De a mi agyonanyagotott társadalmunk mit volna képes e tekintetben tenni? A mi ismert viszonyaink mellett az csak azt eredményezné, hogy némely nem beteg embernek biztos elhelyezést teremtenék és ha az ily szanatóriumra kevés összeg gyűlné be, beteg alig, hanem alkalmazott személyzet annál több lenne. Előttünk vannak a példák a betegséggel egyetemben ezeknek számát ily módon szaporítani miért lenne éppen a társadalom feladata?

A tisztí főorvos ölete, hogy adózzunk hetenkint kis összegekkel, nagyon helyes; de először meg kell alakítani mindenütt, az ily cél elérésére törekvő egyesületet, legyen előttünk ismét azon dán orvos példája, ki megalkotott egy ily egyesületet s már az első évben 20 ezer tagja és 120 ezer korona alapítókéje volt.

Kezdetnek elég volna, ha a kormány a társadalom segítségére sietve és úgy, mint a fővárosban, az erdélyi részek fővárosában Kolozsvárt is egy-egy ily szanatóriumot rendezne be s ezekben főntartására évenként állandóan egy összeget állítana be a költségvetésbe, mint tette a német kormány 150,000 k.-val. Ezeknek a gyógyítás mellett, a tudóvész szerumának keresésére kellene szülni helyezni, mert ez iránt van feltevést az orvosi körök érdeklődése. Nem lehetetlen, hogy nálunk is kerülne ki egy dr. Marmorek, ki a francia akadémia aranyérmével díszítve, még nagyobb buzgalommal fogott hozzá e téren folytatott tanulmányozásához.

Legújabbban azonban a szanatórium kérdése is Zsák-utcaba jutott. A berlini orvos-egyesületben sok nagyfőjű tudós tanácskoztott e kérdés fölött s az lett az eredmény, hogy a szanatórium kezelés nem alkalmas ezen tömegbetegségnek ellensúlyozására és így arra a megállapodásra jutottak, hogy a betegség elleni küzdelem első sorban lakás-kérdés. Ebből kifolyólag előre látható, hogy Németországban erős reakció indul meg a szanatórium felállítására ellen. Hol fekszik tehát az igazság?

Bármily irányban fogják azonban megállapítani, hogy melyik a helyesebb út, mindenféleképpen anyagi kérdés marad a betegség szanálása. Hogy mi találjuk meg az igazságot arra első sorban egy Carnegie és egy Rockefeller fenkőlt gondolkodása és kimeríthetetlen pénzügyi szükségességek. A magyar nábobok pedig csak Jókai fantáziájában léteznek.

Azt hiszem, sok panasznak elejét vehetné a városi hatóság, ha a város két darab, port nem okozó utcacserépgépet szerezne be, a főbb utcáknak napenkénti feltisztítására és szigorúan ügyeltesse arra, hogy az utcacserék munkájukat reggel 4—7 óráig elvégezzék. Mert az valóban minden kritikán alóli dolog, hogy p. o. a Wesselenyi Miklós utca a legmagasabb nyárban is, délután 2—3 óra között sűrűn, oly egyetemes porfelhők között, hogy ha valaki csakugyan inkimál tud és gégehajókra és utja arra felé viszi: tragikus sorsát el nem kerülheti.

Országgyűlés.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, február 5.

A képviselőház ülése.

Gróf Apponyi Albert pár megnyitó szava féltékeny órá tájt hangzott el. Lemorzsolódtak a szokásos bejelentések is és ezután rögtön a napirend következett: a katonai javaslatok.

Trubinyi János néppárti képviselő volt a mai vita első szónoka. Hiábavalóan tartja az ellenzék támadásait a katonai javaslatokkal szemben, hisz a kormány és hadügyi vezetésén ugyanis hajótörést fog szenvedni. A kormányának nincs érzéke a nép bajai iránt. Egyre újabb terheket ró a nemzet vállaira és nem törődik vele, hogy honnan teremti elő a nép a tömegtelen adót. Mint képviselő és mint pap beszél a javaslatok ellen.

Báró Fejérváry Géza: Akkor én mint generális fogok szólni.

Trubinyi János: Elmondja azután, hogy egy özevgy asszony fiát jog és méltányosság ellenére megfosztották a pórtartalékos jogától.

Báró Fejérváry: Az ilyen apró ügyek nem tartoznak az ország elé.

Béthy Ákos: De igen az országgyűlés elé tartozik. Ez nagy ügy.

Báró Fejérváry: Tessék hozzám jönni az ilyen panaszokkal. Majd én elintézem. Ide nem való ez.

Zajos kiáltások balról: De igenis ide való. (Nagy lármák.)

Fejérváry miniszter a kiáltozásokra visszaköltöz, de hangja elvesz a zűrzavarban. Elnök csemet.

Kiáltások balról: A miniszter zavarja a szónokot. Rendet kérünk.

Gróf Apponyi elnök: Kérem ne tessék a szónokot zavarni.

Egy hang balról: A miniszter zavarja.

Kiáltások balról: Ez a miniszternek is szól.

Trubinyi János: Ha fölemelik az ujonclétszámot, emeljék föl a katonai létszámát is. Ha a miniszter azt akarja, hogy a királyhoz legyenek hívek, gondoskodjék arról is, hogy az Istenhez is hívek legyenek.

Báró Fejérváry: Ez a lelkészek dolga.

Gabányi Miklós: Hogy mókázik egymással a pap és a katonai!

Trubinyi János: Röviden befejezi beszédét azzal, hogy a javaslatokat nem fogadja el. (Helyeslés a néppárt padjaiban.)

Gróf Andrássy Gyula.

Gróf Andrássy Gyula állott fel most szólásra.

— Halljuk! Halljuk! kiáltották feléje a jobboldal tömör padsorai.

Gróf Apponyi pedig részeltette őt a nagy szónokok kiváltságában, megszólaltatta a folyosón a villamos csengőket, melyek pedig nagy beszédet szoktak jelezni. Pár pillanat alatt mindenki beözönlött a gyűlésterembe.

Gróf Andrássy Gyula: A javaslatokhoz kíván ő is hozzászólni. Vannak, akik aggodnak, hogy monarkhiának nincs szüksége még arra a horderőre sem, mely most van s a nagyhatalmi állás nem okolja meg a létszámemelést. Különösen Béthy Ákos t. barátom támogatta ezt a felfogást becses adatokkal.

Kiáltások balról: Éljen Béthy Ákos!

Rátér ezután azokra a kifogásokra, hogy nincs magyar hadsereg és hogy a hadsereg szervezése törvénytelen, mert ellenkezik a 67-es törvénnyel. Szólt a 67-es törvényről, hogy igenis van magyar hadsereg. Ez a magyar hadsereg kiegészítő része az összes és egész hadseregnek. A 67: XII. megalkotott tehát egy egész hadsereget, melynek része a magyar hadsereg. Csak azt tartotta fenn a törvény a királynak, hogy a vezető egységessége az ő joga. Felhozzák azt is, hogy ha ez így van, ha a magyar hadsereg csak része az összes hadseregnek, akkor mit jelent e szó: *magyar hadsereg*? Ertelmenlen frázis ez? Nem. Mert a nemzetnek joga lett volna önálló magyar hadsereget is csinálni, de ezt csinálta s a király ezt emelte törvényerőre. De azért az, hogy ez a kifejezés *magyar hadsereg* benne van a törvényben, ez jelenti, hogy bárha nem bírnak magyar hadsereget, de rendelkezhetünk vele. (Nagy lármák a baloldalon. Elnök csemet.)

A botrány.

Valóságos botrány támadt, a mikor rátért a hadsereg nyelvére. Kifejtette, hogy a hadsereg nyelvének egységességnek kell lennie és mert a vezényszó német, a hadsereg nyelve is német. Ezt a védelmi szempont is megköveteli. (Nagy zaj)

Ráté: Boldog ország, a hol egy Andrássy tiporja le a magyar nyelvet. (Zaj a baloldalon, elentmondás a jobboldalon.)

Erre még nagyobb lett a zaj, a jobboldal tiltakozott, az elnök csemetése sem tudott csendet teremteni és a zajba behangzott gróf Andrássy Tivadar szava:

— Ráté: ne beszéljen!

Ráté: Ha egy nemzetiségi képviselő így beszélne, azt kiáltanók feléje: szegyeje magát.

Gróf Andrássy Gyula: Azt, aki hazafiságomban kételkedik, megvetem.

A jobboldal zajosán, tüntetően kiáltja: Éljen Andrássy Gyula.

Gróf Andrássy Gyula: Senkinek sincs joga, mert ellenkező politikai felfogáson nyugvó, hazafiságomat kétségbevonni. (Éljenzés a jobboldalon.)

Gróf Andrássy Gyula folytatóns a jongság közepette folytatja fejtegetéseit. Az ellenzék egyre közelebbi. Az elnök csemet.

Rigó Ferencz: Menjen Bécsbe.

Gróf Andrássy Gyula: Menjenek el maguk, legalább beszélhetek.

Rigó: Ilyeneket még Fejérváry se mond. (Nagy zaj.)

A nagy zaj megint megakasztja gróf Andrássyt beszéde folytatásában. Ilyen kiáltások hangzanak:

— Ajánlólevél az uralkodónak!

— Édes apja nem így beszél!

— Szegény apja, ha tudta volna....

Elnök: A közbeiktatókat névszerint fogom megnevezni.

A nagy zaj egyre tart és csak akkor csendesül némiképp, mikor gróf Andrássy Gyula rátér a hadsereg hazafiságára s azt védi meg. Közbeiktatások még akkor is zavarják a szónokot, aki figyelmezteli a ellenzék, hogy ne obstruáljon, ne használjon erőszakot.

Elfogadja a javaslatot; az ellenzék hochol.

Az elnök azután szünetet rendelt el. Szünet után.

Rakovszky István: Személyes kérdésben szólok fel. Andrássy azt mondotta, hogy két ellenzéki vezér Béthy és ő felhívást intéztek volna az ellenzékhez, hogy a házszabályokat illetőleg vizsgálódás kövesse el. E vádat visszautasítja. Azt azonban most is fenntartja, hogy az ellenzék felhívta a legszélsőbb ellenállásra a javaslatok ellen. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Okolicsányi László: Amióta tagja a Háznak, olyan szomorú beszédet még nem hallott, mint ma gróf Andrássy Gyulától. A hadseregben a magyar nyelvnek használata ellen beszélt Andrássy. (Mozgás a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: Szégyen!

Okolicsányi: Tiltakozik Andrássy törvénytárgyalása ellen, mely a magyar hadsereget egészen beleolvasztja a közshagseregbe. (Helyeslés a szélsőbalon.) A javaslatot nem fogadja el.

Az ülést Okolicsányi teljesen kibeszélte.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra	— — —	2 korona
Negyed évre	— — —	6 „
Félévre	— — —	12 „

„UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala Kolozsvárt, Egyetem-utca.

Benigni Sámuel halála.

Kolozsvár, február 5.

A Benigni Sámuel halála feletti részvét páratlan arányokban nyilvánkozott meg. Ugy az egyesek, mint testületek és társulatok sietnek a kegyetlen csapás feletti mély fájdalomukat részvétükkel kifejezni.

Mindenki érzi a nagy veszteséget, mely Kolozsvár ipari- és gazdasági világát érte legelső bajvirójának elhunytával.

Benigni Sámuel a siron túl is élni fog, mint a munkás és kötelességet hiven teljesítő polgár mintaképe.

Az elhunyt halála feletti megnyilatkozott részvétről és a temetésről az alábbi tudósítás számol be.

Részvétel.

Az első közt, kik részvétükkel igyekeztek enyhíteni a gyászba borult család fájdalmát, volt Hegedűs Sándor, Kolozsvár I. kerületének orsz. képviselője, ki a következő táviratot intézte a családhoz:

Feleségemmel együtt öszinte, igaz részvéttel vagyunk derék férje halála felett. Hegedűs Sándor.

Gróf Beldi Ákos főispán következő levélben fejezte ki részvétét:

Nagyságos a szonyom!

Fogadja kérem igaz szívbeli jövő részvétet azon megméhetetlen nagy veszteség fölött, mely Nagyságodtól érte. Igaz bánatában az egész város osztozik. Adjon a mindenható jó Isten erőt és vigaszt Nagyságodnak e nagy csapás elviselésére. Szívemből kívánom. Legszívesebben üdvözléssel tisztelője;

Gr. Beldi Ákos.

Ugron Gábor a következő táviratot küldte Budapestre:

Most érkezem ide. Most értesülök barátom haláláról, kit szívbeli megsiratok.

Ugron Gábor.

Szvacsina Géza polgármester, ki gyengékedése miatt otthon kénytelen maradni, meleghangú levélben fejezte ki mély részvétét, melyet igaz barátja elvesztése fölött érez.

A fentiekben kívül a következők fejezték ki részvétüket: gr. Bethlen Karolina, Perleberg Gusztávné, Steiner Károly főhadnagy (Szerajevó), Kovács Mátys és társa (Budapest), Leister Ferenc és neje, Czárán Gergely és neje (Kis-Sármás), Nagy Miklós (Torda), özv. Zádor Géza, Somlyay László, Puskás Béláné, Tauffer Géza, Murányi József főrendiházi tisztv. (Budapest), özv. Molnár Józsefné, sz. Franksi Berta, Somodly István, Ajtay K. Albert, Magyaróczy Gyuláné, Magyar Endre és neje, Nagy Gábor és családja stb. stb.

Azok között, kik személyesen fejezték ki részvétüket az özevgy előtt, első volt a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara képviselője. A küldöttséget Weiss József elnök vezette. Gámn Zsigmond meghatottan fejezte ki az özevgy előtt a kamara részvétét és letette a díszes koszort a koporsóra.

Kolozsvár város küldöttségét Vikol Kálmán tanácsos, polgármester-helyettes vezette. Vikol Kálmán kifejezté adott azon veszteségnek, mely nemcsak az iparos osztályt, de az egész polgárságot és a képviselő-testületet is érte Benigni Sámuel elhunytával.

Ezután elhelyezte a koporsót a tanács és a város közönségének koszoruját.

Az ipartestület küldöttségét Tóth József elnök vezette. Geng Ákos titkár tette le a koszort és tolmácsolta a testület részvétét.

Az iparos-egylet koszoruját B. Balck Lajos alelnök helyezte el rövid szavak kíséretében az egyet elnökének koporsójára.

Az iparos hitelszövetkezet részéről Benel Ferenc ügyvéd, az intézet jogtanácsosa tette le a koszort.

A polgári dalegylet koszoruját Török Lajos titkár helyezte el felejtéhetetlen elnökének és b. kezű pártfogójának ravatálára.

A Kossuth Lajos-asztaltársaság, melynek az elhunyt elnöke, majd díszelnöke volt, küldöttséggel kereste fel az özevgyet és Turesányi Gyula elnök tolmácsolta a mélyen érzett részvétét.

A mézáros-társulat is hozott koszort szeretett elnökének koporsójára.

A ravatalon a fentebb említettekén kívül még a következő feliratu koszorúk voltak láthatók:

Felejtéhetetlen jó Samunak — megtört szívű Lujza. Bogdy-család. Szeretünk jelöl — Ács Ferenc és családja. Fájó részvét — Régeni György és neje. Áldás emlékre — Gergely Ferenc és neje. Halás-rokonai a sógornak — Fügyes. Samu bácsinak — Dávid és Árpád. Benigni Sámuelnek — Szvacsina Géza és neje. A jó szívű Számi bácsinak — Albert és Lotti. A felejtéhetetlen jó nevelő apának — Idus és Lajos. A munka igaz emberének barátságával — Barcsai Domokos. Szántár Ferenc és családja. Az iparosok hitelszövetkezte — érdemes igazgatójának. Szeretünk jelöl — Schäffer Adrás és családja. Benigni Sámuelnek — Brumer testvérek és Bumm. Igaz részvét — Dr. Mihály József. Alelnök; Benigni Sámuelnek — A keresk. és iparkamara. A nemes szívű Samunak — Frigyes és családja. Felejtéhetetlen Samu barátomnak — Csernyánszky Lajos. Szeretett

elnökének — A mézáros társulat. Benigni Sámuelnek — A kolozsvári ipartestület. Felejtéhetetlen elnökének — A kolozsvári ipartestület. Az önzetlen jó barátok — Nagy Kálmán és neje. Isten veled — Haraszti Jenő és neje. Szeretete jelöl — Id. Varga Dániel. Szeretett jó főnökünknek — A személyzet. Benigni Sámuelnek — A városi tanács tagjai. Az igaz polgárnak — Kolozsvár sz. kir. város közönsége.

A temetés.

Kolozsvár egész társadalmának részvételével folyt le tegnap délután Benigni Sámuel temetése. A temetésre kitűzött idő előtt jórál, megtelt a Mátyás-tér résztvevő közönséggel. Egyletek, társulatok és a közönség ezrei tolongtak és várták, mikor indul el a menet. Az iparos egylet palotájától a temetőig sorfalat állott a közönség. A rendet diszruhás rendőrbiztosok és rendőrök tartották fenn.

A meglelt egyleti és társulati küldöttségek zászlók alatt jelentek meg. Ott láttuk: az Iparos-Egylet, Ipartestület, Kolozsvári Dalkör, Csizmadia ipartársulat, Csizmadia-Egylet, Pincér-Egylet, Kis- és középkereskedők, Kisiparosok, Polgári Dalegylet küldöttségeit. A városi törvényhatóság Beldi Ákos gróf főispán vezetése alatt jelent meg. Ott voltak továbbá: Haller Károly dr., Szamosi János dr., Vajda Gyula dr., Kolozsvári Sándor dr. egyetemi tanárok, Biró Béla apát-plebános, a róm. kath. papság élén, Kozma Ferenc kir. tanfelügyelő, az egyházak, a különböző pénzüzetek, kulturális, gazdasági intézetek képviselői, stb., stb.

A gyászszertartás pontban 3 órakor vette kezdetét.

Grätz Mór luth. lelkész bucsuztatta el megható szavakban az elhunytat, ecsetelve azt a nagy veszteséget, mely a nemes férfi halálával városunkat érte.

Azután Balász K. József az iparos egylet titkára az iparos egylet nevében a következő beszéddel bucsuzott el a halottól.

Álljunk meg egy pillanatra még az egyházi szertartás után! Ne siessünk elvitetni a drága... oh! ajkam reszket... szívem szorol kimondani e rettenet szót... halottunkat! Nem hisznek szemünk a valóban! A valót is egy álmunk látjuk csak, melyből rövid időn egy boldog percre ébredünk! E hideg koporsót azonban ha érintjük s látjuk, álmunk megsalt, elhagyottak, árva vagyunk, mert a kit nagyon szeretünk, tisztelünk és becsülünk, elhagyott örökre! Benigni Sámuel az iparos egylet fíradhatatlan buzgó elnöke az iparos hitel szövetkezet igazgatója nincs többé!...

Álljunk meg még egy percre!... Ne vigyük ki drága porait e házból, melyet ő teremtetett meg polgártársainak önművelésére! Nagy érdemekhez, halványak az én szavaim, hisz az egész város tudta, látta s napról napra győződött meg fíradhatatlan munkásságáról. Utolsó este is e falak közé, ezekel a szavakkal jöttél barátaind körébe: „a sok számoktól szemem káprázna, a sok munkától meg alig bírnak lábaim!”

Igen, az utolsó lehetőségig dolgoztál s munka között talált a kérélhetetlen halál!... Oh! hogy nem lehet a halállal szembe szálni, mert megragadtuk volna s nem engedték volna, hogy elvigyen, míg mindig emlegetett vágyaid nem sikerülnek s míg be nem íjzedt volna az általad kezdeményezett s megteremtett iparos agymeházat. Nem engedték volna, hogy elvigyen, mert szerettük volna látni arcod ragyogását, a mikor elragott polgár társaidnak önkézeleg nyújtottad volna a „mindennapi kenyert”.

Áldásdus munkásságod kitörölhetetlen betűkkel lesz egyetlünk történetében és szívünkben megörökítve!

Megtanítottál arra, miként kell hazát, várost s embertársaidat szeretni s értők élni!...

Most mielőtt hamvait kivinnék a hajlékból, kérve-kértük jó Istennünket: küldjél szelleméből hozzáunk, hogy erős kitarással, lelkesedéssel folytathassuk azt a munkát, a melyet Neked befejezni nem lehetett!... Légy velünk mindig, mint a hogy Te vagy árva szívünkben; mert mi soha! soha sem feledünk el!

Legyen fíradt testednek álma csendes Isten veled! Isten veled!

A polgári dalegylet énekel el még egy gyászdalt, mely után leemelték a koporsót a ravatalról és levitték a gyászkoosira.

Az összes templomok harangjainak zugása mellett indult el a beláthatatlan hosszú menet. Elöl két diszruhás lovasrendőr ment. Utánuk az egyletek, magánosok haladtak, majd a koszorús kocsis és a fáklyáktól körülvett gyászkoos következett, mely után a rokonok és a város képviselője ment.

Az utvonat telve volt közönséggel úgy, hogy a menet alig haladhatott. Mintegy tíz ezer ember volt tanúja a gyászpompnak.

A temetőhöz érve leemelték a koporsót és a luth. sirkertben megásott sírhoz szállították.

A Polgári Dalegylet megható éneke után Grätz Mór luth. lelkész tartott még egy rövid bucsuzót, mely után Salamon Antal v. tanácsos lépett a sírgödörhöz, hogy utolsó Istenhözszódot mondjon a városi tanács és a közönség nevében.

Kifejezte azt a csapást, mely e várost érte egyik legkiválóbb polgárának elhunytával.

A tanács tagjai, a város képviselője tehet legtöbb bizonyosságot arról, mennyire

önzetlenül, érdeke nélkül működött az elhunyt a város jólétére.

Idézi a latin közmondást, mely azt tartja, hogy a halottakról csak jót kell szólni: Benigniről akarva sem lehetne másképp nyilatkozni, ki a kötelességtudás mintaképe volt.

Mélyen hatottak Salamon megindító szavai, mely után lebecsátották a koporsót a sírgödörbe, hogy azt átadják az anyaföldnek.

Kolozsvár drága halottja nyugodjék békével!

Nemzetiségi sajtóperek.

Esküdttszéki tárgyalás.

Kolozsvár, febr. 5.

Alig végzett a marosvásárhelyi kir. törvényszék Korodi Lutz és társainak államelleni izgatási pereivel, tegnap újabb a kolozsvári törvényszék mint esküdtbíróság vont felelősségre egy román „lapszerkesztőt”, a ki mint bevallotta egy gimnázialis osztály elvégzésének megkísérlésig jutott el és mint beismerte cikkének megértéséig nem ért fel a tudományra.

Ilyen bizonyítvány után, az egyik esküdtben joggal támadhatott kétely az iránt vajjon a »szerkesztő ure« egyáltalában ismerős az írás olvasás magas tudományával, és az elnök el is rendelte ennek bizonyítását és így a tárgyaláson próba-olvasásban is gyönyörködhetünk, ami — és ezt készsággel konstatáljuk — a »szerkesztő urnak« a körülményekhez képest elég jól sikerült.

Szóval: Mohán György is »strolmann« — a milyennek a román lapok gyakran parázéznak a bíróságok előtt.

Magáról a tárgyalásról kevés beszámolni valónk volna. Báró Szentkereszthy Zsigmond reggel 8 órakor megnyitja a tárgyalást, melyen a szavazóbírák tisztjét Iszkut Gyula és Jákei Dániel dr. töltik be. A vádhatóság részéről Csipkés Károly kir. ügyész, a kolozsvári kir. ügyészség vezetője van jelen. Mohán György vádlottat dr. Cassiu Maniu ügyvéd védi. A vádlott vallomását dr. Tauber Farkas tolmácsolja. Az esküdtektől a következők sorsoltattak ki:

Rendes esküdtek: Hadfalu Mór, Vass Domokos, Nagy Béla, Krausz Albert, Molnár Péter, Körössy József, Józsa Gyula, Paul István, Sugavary Ferenc, Gál Péter, Gallus Viktor és Borgya Gerő; pótesküdték: Orbók Mór és Zeyk Károly lettek.

Az elnök egyenként felolvastatja az inkriminált közleményeket és kérdést intéz a vádlotthoz, hogy ezeket ki írta?

Mohán György következetesen azt feleli, hogy nem tudja.

Az elnök: Ön, mint a Tribuna felelős szerkesztője tudni tartozik, hogy kinek a cikkét közli lapjában.

A vádlott: Mikor engem az igazgató ur felelős szerkesztőnek szorítottak, azt mondtam, hogy ilyen dolgokkal nem kell törődnöm.

Elnök: Elolvasta ön ezeket a cikkeket?

Vádlott: Csak részben.

Elnök: Hogy érti ezt?

Vádlott: Csak azokat a töredékeket, melyeket én szedtem.

Elnök: Hányan szedték a cikkeket?

Vádlott: Négyen szedték.

Elnök: Hol vannak a kéziratok?

Vádlott: Egy ideig a szerkesztőségben őrzik, aztán kisélejtezik a kéz

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, február 6.

Kolozsvári képek.

— Folt, amely tisztít. —

Dr. Gunda Zoltán miniszteri számtanásos tudvalevőleg már a nyár óta vizsgálja a kolozsvári rendőrség pénzkézeltését. Ennek következtében természetesen Kolozsvár sz. kir. város vendége.

Elérkeztek az októberi ünnepségek, ám dr. Gunda Zoltánnal nem tudták mit csináljanak a városnál.

Akkoriban sokat beszélgettek erről és az ünnepségre való meghívás kérdése nagy fejtörést okozott a szobor-bizottság rendezőségének. Még a kabátgombokon is számlálgatták: »meghívjuk? ne hívjuk?«

Valaki azt tanácsolta: »hívjuk meg!«

De hogy mutassuk be, ha esetleg arra kerül a sor?

Hogy? hogy? hát... a neve és a polgári foglalkozása bémondásával!

— S ha valaki kérdezi, — uram bocs! — talán a miniszterelnök, hogy mit keres itt?

Nagy volt a zavar!

Nem lehet meghívni, — mondja egyik — mert hiszen ő a folja a városnak!

Igen: ő az a „folt, amely tisztít!“ felelte az egyik élesebb nyelvű tanácsos

*

S dr. Gunda Zoltánt nem hívták meg a Mátyás-ünnepségekre....

— (Az „Erdélyi Múzeum Egylet“) orvos-természettudományi szakosztálya 1903. februárius 6-án, (pénteken) d. u. 5 órakor a egyetani intézet antitermében természetudományi szakülést tart. Tárgysorozat:

1. Ruzitska Béla dr.: a) A mesterséges festőanyagok kimutatása táp- és élvezeti szerekben. b) A szerdahelyi sósvíz kémiai összetétele. 2. Orient Gyula dr.: Adatok a chemia fejlődéséhez Magyarországon. Utólsó a szakosztály az előadások iránt érdeklődő vendégeket is szívesen lát.

— (Egyetemi Köri választások) Az Egyetemi Kör tegnap délután tartotta meg II. félévi alakuló közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Görög Ferenc elnök beszámolt a múlt gyűlés alkalmából kiküldött 4 tagú bizottság működéséről, mely hivatva volt a lemondó tisztviselő és a távozó választmány felülvizsgálására.

A bizottság jelentésében a Kör ügyeit teljes rendben találtnak jelentette ki, miért is egy a tisztviselőnek, mint a választmány-nak a felmentés megadását javasolta, mit a közgyűlés meg is adott. Ezután az új tisztikar következőképpen alakult meg: Elnök: Benke Antal. I. Alelnök: Görög Ferenc. II. Alelnök: Gál Jenő tj. Póttikár: Pásztor Mihály. Altitkár: Csorba Rezső. Főjegyző: Köhgyi Andor. Aljegyző: Betegh Péter. Kézírtáros: Ifj. Issekutz Gergely. Eökönyvtáros: Kovács Gyárfás. Alkönyvtáros: Lux Emil. I. Háznagyi: L. Gyárfás Elemer. II. Háznagyi: Ditrői Gábor. Választmányi tagok: Jogi karból: Ausch Jenő, Kertész István, Nagy József, Ifj. Vén András. Bölcsészeti karból: Ady Lajos, ifj. Bartók György. Orvosi karból: Lengyel Béla, Pétfi Tibor. Math. és term. karból: Rosenberg Rezső, Südy Ernő. Választás után elnök a közgyűlést lelkes éljenzések közepette bezárta.

— (Az Országos Középiskolai Tanáregylet) kolozsvári köre 1903. február 7-én felolvastó ültést tart a román. kath. főgimnáziumban. Tárgyak: 1. Jegyzőkönyv hitelesítés. 2. Titkár jelentése. 3. A tanárképző középiskola érdekében készített felterjesztés tárgyalása. 4. Esetleges indítványok. Vendégeket szívesen látnak. Gyűlés után áldomás a New-York külön szobájában. A tárgy fontossága miatt kíváncsok, hogy minél többen jelenjenek meg.

— (Cáfolat) Felkérteünk az alábbi sorok közlésére:

Ama városszerle elterjedt híresztelésekkel szemben, — mely érdemes igazgatóknak váratlan és mélyen megrendítő halála alkalmával lábra kapott, mintha ezen gáz-szes esetből kifolyólag a minket eddig nagyra becsült bizalmunkkal megtisztelt közönség érdekeit valamelyes veszély fenyegetné, alíroított vezetőség szükségesnek látja kijelenteni: Hogy ezen híresztelés nemcsak minden alapot nélkülöz, de minden tekintetben rosszakaratú koholmány is. Mert bárha igazgatóknak elvesztett mélyen fájjaljuk, de azért pénztárunk létét ezen gáz-szes eset legkevésbé sem befolyásolja. Mi miként a múltban, úgy a jövőben is azon leszünk, hogy a belénk helyezett bizalmat kérdelműnk és amennyiben a közönség jogos kíváncsiságát és érdekeit ezáltal is szem előtt tartottuk, úgy eljárásunk szolidaritásában ezután sem fog senki sem csalatkozni.

A Kolozsvári Iparosok Hitelesítővethetése igazgatósága és felügyelő-bizottsága.

Az itt megcáfolt hírlélekről mi is halottunk és örvendünk, hogy azt maga a hitelesítővethetést siet megcáfolni,

— (Egyszerűsített magyar gyorsírás.) A legjobb gyorsírási rendszernek magyar nyelvre való átültetését két kolozsvári gyorsíró Bíró Árpád okl. gyorsíró-tanár és Pitórfi Lajos gyakorló gyorsíró fogja eszközölni. Hogy e mű meg fog felelni a célnak, elég garanciát nyújt az is már, hogy előbbi gyorsíró a tudni székely kongresszus köznevelődési szakosztályán, hol

a legtöbb tárgy volt, egyedül jegyzett. Az „egyszerűsített gyorsírás“ (Stolze-Schrey rendszere) tankönyvére előjegyzészek Bíró Árpád Kolozsvár, Hosszu-utca 24. sz. alá küldendők. Különös előnye lesz ezen gyorsírásnak, hogy rövid idő alatt elsajátítható.

— (Felolvasás az iparosoknak.)

Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1903. évi február hó 8-án (vasárnap) délután 3 órakor a Városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez. A belépés díjtalan. Előadást tart: Dr. Filep Gyula: „A ragadós betegségekről.“

— (Jég-ünnepély.) A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet a folyó hó 4-ére tervezett jég-ünnepélyt ma este 6-8 óra között tartja meg, a jégünnepély megtartását a hirdetősi oszlopokon lengő kék zászlók-kák jelzik, napközben a jégpálya zárva van. A jelmezes díszmenet iránt nagy az érdeklődés, melyben az összes jelenlevők részt vesznek, kezökben lámpionnal. Rendkívül érdekes lesz a szigeten rendezendő nagy tüzijáték a Peleé vulkán kitörési jelenettel.

— (Farsangi predikáció.) A legközelebbi farsangi predikációt a Minoriták helybeli templomában szombaton, folyó hó 7-ikén este 6 ór kor főtiszt. dr. Hirschler József semináriumi igazgató fogja mondani.

— (Meghívó) Az Egyetemi Kör ma pénteken este 6 órakor választmányi gyűlést tart, melyre a választmányi tag urakat ezután is meghívja az Elnökség. Az ülés tárgya 1. Múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Elnöki előterjesztések. 3. Indítványok és interpellációk.

— (Ítélet a soproni pörben.) A zalaegerszegi delegált bíróság tegnap délelőtti hirdette ki a bukott Építő- és Földhitebank bűnpörében az ítéletet. Prohászka Artur könyvvételt család bukásában való bűnrészségéért négy évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre. Wrochowsky Gyula pénztárosi kilencvenöt esetben való sikasztás és öt rendbeli család büntetésében való tettes ségért öt évi fegyházra és hat évi hivatalvesztésre ítélte a bíróság. Friedrich Ágost igazgatósági tagot, továbbá Kánia József, Felkő József igazgatósági tagokat egy hónapi és tizenégy nap, Piring Nándor, Schneider Márton igazgatósági tagokat egy hónapi, Mechl József igazgatósági tagot tizenégy nap, Gebhardt József és Kretschky Sándor igazgatósági tagokat nyolc nap fegyházra és egy-egy évi hivatalvesztésre ítélték. Zettl Gusztáv igazgatósági tagot ezer korona, Prükelér Ignác igazgatósági tagot ötszáz korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Prohászkanak és Wrochowskynak egy-egy évet beszámítottak a vizsgálati fogságából. Braun-schier Gyula levelezőt teljesen fölmentették. Az ítélet ellen a közzádó, a vádlottak és a védők főbebezték.

— (A tordai gimnázium ügye.)

Régen érzett és kifejezett vágya Tordának, hogy gimnáziumot kapjon. Irta is már fel a miniszteriumba sokat e kérdés teljesítéséért, sőt alapot is teremtettek e célra, de a kifürkészhetetlen bölcselegű közoktatásügyi kormány mindig elutasította őket kérésükkel. Most már a tordaiak is lemondtak kedvenc tervük megvalósításáról és a gimnáziumra gyűjtött pénzt a városház építésére fordítják.

x Betegek táplálása. Azon idők, a melyekben a betegségek helytelen és hiányos módra kezelték, a mikor még azt hitték, hogy a betegnek csak levest kell nyújtani, hálá is ennek, elmúltak. A modern anyagcsere tudomány oda halott, hogy mindazon betegségek folyamatánál, melyek erővesztéssel járnak, a főfeladat a tested sulyában megtartani és oda-hatni, hogy a test anyagának vesztesége lehetőleg teljesen pótolassék. Ez csak könnyen emészthető és lehetőleg fehérnertartalmú táplálékkal érhető el, a mi ideális módon a Soma-toseban foglaltatik. — Célja tápláló anyagokat gyöngye gyomor útján is a szervezetbe juttatni. Kiváló mértékben fokozza az étvágyat és azon előnyvel bír, hogy könnyen oldódó, íz és szagtól ment, a miért a betegnek tudtán kívül is nyújtható.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Péntek: Mignon. (b. 114. sz.)
Szombat: Mignon. (b. 115. sz.)
Vasárnap d. u.: Csaldások. (VII. elf. előadás.)
este: A vörös sapka. (b. 116. sz.)

* Mignon. Nem egészen telt ház előtt került színre tegnap este másodsor Thomas Ambrus regényes dalműve a »Mignon«. A szívrágy minden színeiben játszó reklám plakátírozás után, a premierre közönség meglehetősen csalódva távozott a színházból és ennek hatása következtében természetesen, hogy a közönség a második előadásra már félig üresen hagyta a nézőteret és így valószínű, hogy a harmadik és negyedik előadásra már az immár mindennapos szűk családi körben fog lejátszódni. Így sikerült Thomas Ambrus gyönyörű dalművét, melynek előadása ellen alig emelhetnek kifogást — mégis lejártni, Gyönyörű díszletek, soha nem látott és hallott hárfaművés és végül két hamisítatlan bécsi balett hölgy! — így szólított a főlemléhang reklámok és mindez alig tudott vonzerővel hatni a közönségre. Nem is csoda, az új díszletek között nagyon sok régi jó ismerősét látjuk, a hárfaművés is bevált, míg az a két baletthölgy inkább szomorú látványt nyújtott, mint vigat, mert először is: semmi olyat nem produkáltak, ami valami különösebb érdeklődést keltethetne és a kolozsvári »Nemzeti Színház« szinpadán két darab balett táncosnő látni: szomoró. Volt ennek a színháznak olyan fényes kora is, amikor

egy egész balett-kar járta a táncot: és azért nem voltak rózsaszínűleg plakátírozva.

A társulat énekes-személyzete, derak: munkát végzett. Elől járt a cimszerepben Sugár Aranka, aki ismétletlen viharos tapsokat váltott ki és a többiek Szabó Mariska, Garzó Adél, Hunfi, Kassai és Váradis is. A közönség lelkesen hívta a lámpák elé Stephánesz Károly karmestert, kit tisztelői egy hatalmas pálmággal örvendeztettek meg.

(—g.)

* Székely Irén. Különböző vidéki lapokban felerült a hír: Székely Irén Kolozsvárra szerződött. Erre megérkeztek a hivatalos és nem hivatalos cáfolatok Szege-dről és a kapcsolatos tartományokból. Székely Irén nem szerződött sehova. — A kolozsvári színházi iroda, mely rendesü kollemlen — felemlt helységekről és bérletszűnetekről szóló kommunikációkkal szokta elárasztani a kolozsvári sajtót: begombolkozott és hallgatott. Mit is érdekelné a kolozsvári közönséget februárban, hogy kik lesznek színházunk tagjai áprilisban? A közönséget ma úgy se érdekli a színház: a színház se törődhetik a közönséggel. Ám most már véglegesen kipattant a »nagy szenzáció«. A félhivatalos »Színészeti Közlöny írja, hogy Székely Irén virágvasárnap-tól a kolozsvári színházhoz szerződött.

* Színészet Désén. A szolnok-dobokavármegyei magyar nemzeti színházban Désén, jelenleg Földesi Sándor színiigazgató jól szervezett társulata szórakoztatja a közönséget. A társulat január 31-én kezdette meg 30 előadásra tervezett működését a Cigánybárról. Eddig — a Cigánybárról kívül — színre kerültek: Gárdonyiyló: A bor, Guthi és Rákosi pompás vigjátéka, a Sasok, A három pár cipő, a Vörös talár és Moldován Gergely kolozsvári egyetemi tanárnak Flórika szerelme című népszínműve. Készenben a közönség bizonyos tartozásokkal fogadta a társulatot és a bemutatott előadásokra csak egy kis része ment el. De a bemutatott előadásokon tapasztalt kitűnő rendezés és művészi színvonalon álló játéknak aztán az lett az eredménye, hogy a január 31-én előadott »Vörös talár«-t már telt ház nézte végig. Vasárnap pedig, mikor Moldovánnak »Flórika szerelme« című népszínműve került színre, az egész nézőtér megtelt előkelő közönséggel, a mely nemcsak a felvonások végén, de nyitl színen is többször lelkes tapsal jutalmazta az ambiciózus szereplőket. Különösen tetszett Flórika szerepében Reviczky Etelka. Jók voltak: Viola József — Juo, Madas — Vaszi, Szabó Pál — Gligor és Lomnici Béla — Onucz szerepében. Bájós volt kis szerepében Gümöri V. Az előadás általában jó s a rendezés kifogástalan volt. A meny-nyre az eddigi előadásokból meg lehet ítélni, a nők közül Reviczky Etelka, B-rezik Margit és Niczkiné Ilona; a férfiak közül pedig Szabó Pál, Madas Fista és Lomniczy Béla kiválóbb erőt a szintársulatnak. Legközelebb színrekerülnek: a Cigány, Niobe, Boszorkányvár, Doktor ur. Katalin stb. Földesi igazgató a megyei árvíz-károsultak javára is rendez egy előadást.

IRODALOM.

+ Góbéságok. Emilitettük már, hogy hogy Csulak Lajos székelly író »Góbéságok« cím alatt, a székelly repéletet jellemző aom-makát, tréfákat és furfangos históriát összeszedte s egy kötetben kiadta. A csinos kiállítású könyv most jelent meg Sepsiszentgyörgyön, a Jókai-nyomda kiadásában.

Átlapozva a százegegyen oldalra terjedő könyvet, úgy találunk, hogy az itt összegyűjtött humoros dolgok érdemesek az olvasásra. Irójuk teljes igyekezettel azon volt, hogy az adomák »székely nyelven« adja vissza s ez sikerült is. Jólly dolgok egytől-egyig s már csak azért is érdemes volt az összegyűjtés, mert a haladó század fejlődő kulturája erős küzdelmet folytat a népszokásokkal. Nemcsak ruházata, ösöltől örökölt tiszta erkölcsét és más tulajdonságait váltotta fel a székellység, az idegen áramlat befolyása alatt; hanem egyszerű, sokszor bizony nehezen érthető nyelvjárását is késztül elfelejteni. Ezeknek elkallódását mentette meg Csulak Lajos, kinek már több kötet elbeszélése, meséje és ifjúsági irata jelent meg s ezeket a sajtó teljes elismeréssel is méltatta. A könyv előfizetési ára két korona. Megrendelhető a Jókai nyomda részvénny-társaság könyvkiaó hivatalánál Sepsiszentgyörgyön, (Háromszék-megye) vagy bármely könyvkereskedésben.

MULATSÁGOK.

A vörös kereszt egylet kolozsvári fiókjának tegnap esti tánc- és tea-estélye a farsang legfényesebb mulatsága volt. Az ócska Vigadó nagyerme szintűl megtelt előkelő közönséggel, elegáns toillettek, fényes egyenruhák kápráztatták a szemet. A polgári és katonai méltóságok közül részt vettek az estélyen: Gróf Béldi Ákos főispán, br. Mannsberg Farkas, Papp Farkas táblabíró, továbbá mörkensteini Mörk és Palkovits altábornagyok, Hofbauer István tábornok, Perathoner ezredes stb. stb. A büffében Reichenberg ezredorvosné, Geréb Mártonné, Thalusz hadbíró századosné urasszonyok szolgáltak fel, míg a teát és pezsgőt Missics Árpádné kínálta elragadtató kedvességgel. A tánc, melyhez Pongrácz Laji bandája szolgáltatta a zenét, fesztelen jókedvvel folyt, egész a hajnali órákig.

A felvinczi polgári olvasókör 1903. február 8-án az »Ilyés«-féle házban saját pénztára javára zártkörű táncestélyt rendez. A mulatság élén Téglási és nagytersei Er t s e y Pál szolgabíró elnök áll.

A »Kolozsi Polgári Dalkör« 1903. évi február 7-én a fűrdővendéglő nagyertermében saját pénztára javára dalestélyllyel egybekötött baltys táncmulatságot rendez.

A Szamosujvári Iparos-Egylet saját könyvtára javára Szamosujvárt, 1903. február 8-án, a városi nagyeremben zártkörű táncmulatságot rendez. A mulatság élén Karátszonyi Aladár gróf, szamosujvári képviselő áll.

A Sepsiszentgyörgyi Ev. Ref. Székely Mikó-Kollegium Ifjusága 1903. évi február hó 14-én, a városház nagyertermében, a kollegiumi ének-, zene- és kirándulási-alap javára hangversenyyel összekötött zártkörű táncmulatságot rendez, érdekesen összeállított programmal.

Jótekonyság.

Adományok a mentő-egylet nek. Az új esztendő alkalmával a következő adományok folytak be a kolozsvári önkéntes mentő egyesület részére. Kereskedelmi és ipark amara 20 kor. Első magyar ált. biztosító 20 kor. Korona bank 20 kor. Economul hitelintézet 10 korona. Légszergyár igazgatóság 6 kor. Leszá mitőlő és pénzváltó bank 25 kor. Mezőgazdasági bank 40 kor. Kolozsmegyei takarékk 40 kor. Erdélyi bank 100 kor. Fogadják a nemes szívű ada közök az egyesület hálás köszönetét.

A siketnéműk intézete javára az Erdélyi Bank 100 kor., a Mezőgazdasági Bank 40 kor., a vakok intézete javára az Erdélyi Bank 100 kor., a Mezőgazdasági Bank 40 kor., Somodi István ügyvéd 8 koronát küldöttek. Fogadják ezután is a nemesszívű adakozók az intézet felügyelő-bizottságának hálás köszönetét.

Jótekonyság. Az Erd. Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság f. é. január 31-én tartott közgyűlésében a Kolozsvári Szt. Erzsébet-Aggháznak 100 korona adományt szavazott meg. Az igazgatóság, melynek javaslatára az adományozás történt, nemcsak a jótétet, hanem különösen azzal is hálára kötelez, hogy városunk egy olyan emberbaráti intézményére terjeszté ki nagybecsű figyelmét, amely az emberszeretettel egy legáladosabb, de talán leg-elhagyottabb ügyét is szolgálja. Hatvan, önhibáján kívül végtelenü inségre jutott olyan öreg ember talál ezen intézetben menedéket, kik multjuknál fogva még a koldusbotra sem támaszkodhatnak. Az infézet vezető hatósága minden kitelhetőt megtesz, hogy ezen hallgató nyomor embereit segítsen. Az utóbbi évek mostoha viszonyai következtében azonban a kegyes alapítvány jövedelmei tetemesen csökkentek, a nemes feladat teljesítése közben, ma már nagy anyagi nehézségekkel küzd és csak mert városi közönségünk bőkezűségének erején túlmenő igénybe vett voltát jól ismeri, nem kérte a támogatást. Ezért az Erdélyi Bank és Tak. igazgatósága, adományával többet nyújt a mindennapi irgalmasság cselekedeténél, önkéntes példájával társakul híván fel, a Gondviseléstől anyagi javakkal bőséges-bben megáldottakat egy olyan helyen való jócselekedetre, a hol a jónak és könyörületesnek munkálását csak erősíteni kell, hogy a kegyes alapítók érdemeiben részüket legyen. Ez okból kétszeresen kedves kötelességem az Erd. Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatóságának az intézet nevében hálás köszönetemet ezen uton is nyilvánítani. Kolozsvárt, 1903. február 4. Dr. Farkas Lajos, főgondnok.

Az »Ujság« kiadóhivatala utján Jámhor Mihály 2 koronát adakozott özv. Rusz Jánosné és árvaí részére. Fogadják a nemesszívű adakozó a szerencsétlen özvegynek és árvaínak hálás köszönetét.

Táviratok

—Fővárosi és vidéki tudósítónktól.—

Széll Kálmán a királynál.

Budapest, febr. 5. (Érk. 11 ó.) Széll Kálmán miniszterelnököt déli 12 órakor egy óráig tartó magánkihallgatáson fogadta ő Felsege.

Az új hadügyminiszter Budapesten.

Budapest, febr. 5. (Érk. 12 ó.) Pittreich hadügyminiszter ma este szárnysegédével együtt a fővárosba érkezett. Hir szerint holnap ő Felsege elnöklésével legfelsőbb haditanács lesz.

A szász trónörökösne vissza-térése.

Budapest, feb. 5. (Érk. 12 ó.) Mentonéből jelentik: Lujza szász trónörökösneben fia betegsége felbresztette az anyai érzést, olyanira, hogy érzelmei Giron iránt teljesen megváltoztak. A római pápa egyik kamarását Mentonéba küldte, hogy vegye reá a trónörökösnet, hogy legalább rövid időre vonuljon kolostorba. Személyi biztonságáért kezkesedik. Genfből jelentik: Lujza Gironnal oda érkezett és egy másodrangú szállóban bérletet lakást, amiből azt következtetik, hogy nem sokáig szándékoznak ottmaradni. Lachenel ügyvéd

naponként hosszasan tanácskozik a trónörösnevel, de a tárgyalások eredményét nagyon titkolja. Annyit kijelentett egy hirlapírónak, hogy megtörténhetik, hogy a hercegnő nem-sokára Salzburgba megy.

Hölgyküldöttség a pénzügy-miniszternél.

Budapest, febr. 5. (Érk. 11 ó.) A fehérkereszt temesvári főkéntzetének hölgy küldöttsége tiszteltgett ma délután Lukács pénzügy-miniszternél, kérve, hogy az államsorsjáték jövedelméből részesítse a kormány az intézetet. A küldöttséget Fejérvány Géza honvédelmi miniszter, Temesvár sz. kir. város orsz. képviselője vezette a pénzügy-miniszterhez, ki megígérte, hogy a kérést teljesíteni fogja.

REGÉNY

Goëtia. (57)

IX.

Az összeesküvők.

Azonkívül meg azt beszélték neki, hogy nagy bűnösök kedveseit többször beeresztették az elítélthez. Az volt a cél, hogy a fűnőst megpuhítsák és bűnösségének beismérésére bírják, azonkívül számítottak a szerető ostobaságára, a mely azon a beszélgetés behatása alatt erőt vesz.

Baum Mihályra vártak. Az oroszok oroszul beszéltek egymással, az anarchisták ide-oda suttogtak, nyugtalankodtak, folyvást az ajtót nézték, mintha attól félnének, hogy meglepik.

Alkonyodni kezdett. A szoba egyetlen alakjánál egy óriási amphitéatrum vonalai voltak láthatók, a mélységből a boulevardok villám lámpáinak kékes-fehér fénye tört elő.

A kandurok már nyávgotak a széles házereszekben, amely hangosan zugott a Montmartre esendes magasságában.

— Szegény állatok! — mondotta Marion. Azután a szegény Osinszkyról kezdett beszélni, aki Baum Mihályról halt meg és vonakodott az utolsó kenet felvételétől. Egy szép gazdag hölgy először arra akart szorítkozni, hogy legalább templomba vigyék, mielőtt eltemetik. Ennyit csak megtehettek volna. De nem akarták megengedni — sem Baum, sem Durow. A hölgy sem tért többé vissza. És ez fáj neki, nem mert tehetet volna valamit az ő érdekében, hanem mert olyan kedvesnek, barátságosnak látszott.

— Mindig reá kell gondolnom, — folytatta Marion. — Nem akarták megmondani a nevet. De hiszen előttem oly nagyon titkolóznak. Nekem csak engedelmeskednem kell, — vakon, mint egy katonának. És én engedelmeskedem, hogy miért, magam sem tudom. Nem szeretem nagyon Baum urat és magát sem Stefan! Ti mind a ketten rossz emberek vagytok! Politikátokon kívül semmit sem ismertek és abból a politikából, sohasem értettem semmit....

— No hát az egészen jól is van így, — mondotta Durow.

Nem felelt neki; az ajtóhoz közeledett kissé kinyitotta és figyelt.

— Itt jön Baum ur! — Megismertem lépteit a folyosón.

— Mint egy kis kutyát — jegyezte meg az anarchisták egyike.

A többiek csendesen, helybenhagyólag mosolyogtak és figyelték.

Igazán Baum volt. Hallatszott, a mint a lépcsőkön felsiet és azután berontott.

— Ki akarok utasítani az országból! Elhatározták, hogy valamennyiünk ellen megindítják az eljárást! A legjobb, ha elejét vesszük elfogatásunknak. Orosz barátaink ma este utaznak, én holnap követem őket. Sikerült utlevelet szereznem.

— Utlevelet? — kérdezte Durow.

Igen és még más okmányokat is, sőt leveleket is!

— Kitől?

Baum odasugta Durow fülébe: — Osinszkytól.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Tudósító, Marosvásárhely. A jövőben kérjük az ilyen esetekben még aznap és expresse tudósítani bennünket. Ez ügygyel már foglalkoztunk és így arra most már vissza nem térhetünk.

Felolós szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR*.

ÖSZI ALBERT

ékszerész- és órás-üzletében Kolozsvár, Wessellényi M.-utca (Hid-u.) 2-ik sz.

(Csizhegyi fényképészetével szemben.) Jutájnos árak, alkalmi vételek. Minden eszakba vágó tárgyak jarítását jótállás mellett elvállalok. — Aranyt vesz és becserél. Szolid kiszolgálás! 24-?

Világ-Panoráma Maculatur

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a.
Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapon) is reggel 9-től este 10-ig. 1836 58-4
1903. febr. 1-től febr. 7-ig
Mexikó—Texas
Amerika.

Maculatur papír

egész ivben, csomagolásra igen alkalmas különként 20 fillér, métermázsa vételnél 15 korona.
Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Farsangi idényre ajánl

Neumann M. cs. és kir. udvari szállító
KOLOZSVAR

Mátyás király-tér.

Frak öltönyök,
Salon öltönyök,
Smoking öltönyök,
Ferencz József öltönyök,
Fehér Pique öltönyök.
készen és mérték után.

Minták és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank

erdélyrészi fiókosztálya

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota)

Befizetett alaptőke 30 millió korona.

Foglalkozik minden e szakmába vágó műveletekkel:

Elfogad betéteket —
takarékpénztárak vagy folyószámlára. (Giro-conto).

Leszámitol váltókat —
sorsolt értékpapírokat, nyereseményeket.

Kölcsönt nyújt —
értékpapírokra.

Az intézet különös súlyt fektet a következő üzletágakra:

Külföldi utalványok =
(Cheques) eladása és vétele.

Értékpapírok. —
ércpénzek és külföldi pénznemek vétele és eladása a budapesti tőzsde napi jegyzései szerint.

Tőzsdei megbízások kivitele.

Szelvények díjmentes beváltása.

Sorsjegyek ingyen utánnézetnek.

Örzési letétek részére nagy költséggel épített
Magán-pénztárait (Safe deposits) a közönség figyelmébe ajánlva, annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Pánczélszobáját és az abban elhelyezett
a közönség figyelmébe ajánlva, annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Üzleti órák d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig.

2001 26-50

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Hirdetések

a legolcsóbban felvételnek e lap
kiadóhivatalában, Egyetem-u.7.

!!!
EGY TELEK
a Kővári telepen, jutányos áron
ELADÓ.
A rajta lévő ház 2 szoba, konyha, éléskamra és egyéb melléképületekkel.
2178 5-5
Czim a kiadóhivatalban.

Két csinosan és kényelmesen bútorozott
nagyobb szobát
keres
két szigorlandó joghallgató, lehetőleg ugyanazon házban. Czim a kiadóhivatalban.

Bittó Rezső Kolozsvár, Mátyás király-tér 12. sz.
Elsőrendű úri divat, kalap, cipő és fehérnemű üzlete.
2141 1-10
Ajánlom a bálidényre újdonságaimat:
Báli ing, gallér, kézelő, nyakkendő, glacié keztyű, lakcipő, cinyider, claque, frackmellény, selyemkendő, zsebkendő és il-latszerek. A legújabb divat és legjobb minőségben.

BURGER FRIGYES
gyógyáru, vegyszer és illatszert üzlete, Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz.
Telefon 250.
A „Karolina országos kórház,” „Vörös-kereszt kórház, m. kir. államvasutak, m. kir. tud.-egyetemi intézetek, több betegsegélyző-pénztár és vidéki kórház gyógyszer- és kötszer szállítója.
Dus raktárt tartok mindennemű a szakmába vágó anyagokból.
Allat-gyógyászati szerek.
Bel- és külföldi gyógyáru különlegességek.
Butorítási anyagok.
Esetek, különféle alakban.
Fényképezési vegyi szerek.
Folteltávolító és rovarirtók.
Gazdasághoz való cikkek.
Gyermek táp- és ápoló-szerek.
Gyógyborok, vaskészítmények.
Gyógyszappanok, Berger- és Heinrich-féle.
Háztartási cikkek, fénysítók.
Italok: Cognac, likör, angol rum.
Orosz theák, eredeti csomagokban.
Padolat festő és fénysítók.
Szívacsok minden fajtában.
Vegyi szerek ipari célokra.
Ajk- és arcfestékek, rougok.
Bajuszpedrők, brillantín.
Eszék, Földes, Hajós, Rozsnyay, Si-hulsky-féle toiletté-cikkek.
Fogporok, fogpaszták, fogkefék.
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és pomádék.
Hajfestő-szerek, Regenerator.
Herczegző mosdóvíz szepül ellen.
Hőlgyporok: zsiros és zsíralan.
»Amor« a legártatlanabb.
Blaha Serail, Herbert, Germandré, Jáva, dorin, Hermelin, Lechner, Lohse, Veloutine, stb. minden színben.
Illatszóró üvegek és zacskók.
Illatszerek: Atkinson, Bayley, Crown Parfümerie, Gossnell, Presse Lubin, Guerlain, Houbigant, Légrand, Piver, Pinaud, Roger & Gallet gyárosok legújabb különlegességei.
Kölni vizek valódi, Johann Maria Farina-félek.
Köröm-ápoló-szerek, polsioir.
Pipere-szappanok minden illatban.
Szájvizek: »Amor« Grenit, Kolthe, salicyl stb. stb.
Göröcsér harisnyák.
Gummi ágybetétek, színesek.
Gummi-övek, (Diana) Pessariumok.
Gummi- és hálhólyag-különlegessége orvosi rendeltet.
Haskötők méret után.
Hőmérők minden kivitelben.
Irrigátorok, üveg és fémből felszerelve.
Irrigátor felszerelések külön.
Kötöző szerek: Watlin, pólya stb.
Léghártnák, kerek és szegletes.
Seb- és körtetecskendők, Catheterek.
Sérvkötők méret után.
Szopó-üvegek felszerelve.
Su-pensoriumok minden fajtája.
Szülésznői eszközök.
Tejsterilizáló készülék, Soxhlet tanár féle.
2161. 64-100
Gazdaasszonyok figyelmébe!!!
Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindentféle likőrt és rumot házilag előállítani
Árjegyzékkel szívesen szolgál
Burger Frigyes.

Üzletáthelyezés miatt
Réti Sándor cégnél Deák Ferencz-utca 4. szám alatt
férji és gyermek-ruhák, valamint finom férji szövetek
kivételes olcsó árakban beszerezhetők.
2170 8-*

Üzletemet február 15-én a
Városháza épületébe
helyezem át.